

BELEIDSPLAN 2023-2028

Naam: Stichting De Windhond

Kamer van Koophandel

KvK nummer: 41.18.80.85

RSIN (unieke Kamer van Koophandel nummer): 81.61.89.316

Contactgegevens

Molenweg 30 3764 TA Soest

E: secretariaat@windhond.nl

Doelstelling Stichting De Windhond

Stichting De Windhond stelt zich ten doel om de in 2008 gebouwde molen op de Soester Eng zo veel mogelijk te laten draaien en de werkende molen open te stellen voor het publiek. De molen is voor de Soester gemeenschap van grote waarde. Het is in de eerste plaats een verfraaiing van het dorp en een monument op een unieke locatie voor de agrarische geschiedenis van Soest dat thans een gewilde woonplaats met vitale bedrijvigheid is.

Stellingkorenmolens De Windhond maalt biologisch geteeld graan tot meerdere soorten meelproducten die verkocht wordt aan milieubewuste consumenten die een iets hogere prijs geen bezwaar vinden voor een eerlijk lokaal product. Daartoe is in de molen een winkel ingericht waarin deze producten worden verkocht. Deze winkel is in 2018 met belangrijke financiële steun van de gemeente Soest verbouwd waarbij de werkruimte fors werd uitgebreid, de werkomstandigheden voor de vrijwilligers verbeterd, en de verkrijgbare producten beter tot hun recht komen. Er vindt uitruil van producten en grondstoffen plaats met andere molens, zoals molen De Hoop in Bunschoten en De Vriendschap in Weesp.

Duurzaamheid en toerisme

Een molen als De Windhond is het voorbeeld van een techniek waarbij door windkracht rotatie-energie van de wieken wordt gebruikt voor het malen van graan. Dat betekent dat de molen in de eigen energiebehoefte kan voorzien en daarmee een duurzaam karakter heeft. De molen draagt mede door dit aspect bij aan de toeristische aantrekkelijkheid van Soest en het Eemland. De aloude techniek trekt geïnteresseerde bezoekers van heinde en verre. Het bezoekersaantal ligt stabiel op zo'n 10.000 personen per jaar waarvan een belangrijk deel van buiten Soest komt. Telkens blijkt de molen diepe indruk achter te laten bij buitenlandse bezoekers. Kenmerkend zijn ook de reacties van emigranten als die vanuit de hele wereld een bezoek brengen aan hun geboorteplaats Soest.

Dat de molen in het begin van de 21ste eeuw nieuw gebouwd is als getrouwe replica van de oorspronkelijke molen op een iets andere locatie is geen bezwaar.

Educatie

Er is geen monument dat zoveel educatieve elementen in zich bergt als een molen en De Windhond met zijn unieke locatie op de Soester Eng in het bijzonder. Allereerst de bouwkundige aspecten zoals de rond gemetselde gevelstenen en de houten constructie die enorme krachten moet kunnen verwerken. Verbazingwekkend hoe de speciaal gevormde houten wieken, al of niet voorzien van zeilen en borden, een minimum of maximum aan wind kunnen opvangen en omzetten in een gelijkmatige beweging. Ingenieur hoe deze krachten via houten wielen en raderen aan de maalstenen een onstuitbare snelheid geven en een constante stroom van graan omzetten in meel. Met gepaste trots wordt uitgelegd dat zo al eeuwen in Nederland meel, olie en houtproducten voortgebracht worden. Zonder molens was er geen Gouden Eeuw geweest en zo komt de geschiedenis van ons land verhalenderwijs langs. Zo proberen we de nieuwsgierigheid van kinderen te prikkelen tot verder vragen en uitzoeken.

Naast de techniek wordt aandacht besteed aan de voedselbereiding. Brood komt niet vanzelf in de winkel, en tussen meel en bloem zit nog de zemel en de gries. Voor de kinderen van deze tijd een onbekende wereld. Ook de meteorologie komt aan bod zoals windrichting en windsnelheid, buien, bliksem etc. En ook het landschap is van belang. Voor een molen is een open landschap nodig dat vaak gevormd is door vele eeuwen van landbouw.

En de toekomst: de molen zou weleens een cruciale rol kunnen spelen in de ontwikkeling van duurzame energie. De techniek die een eeuw geleden afgedaan leek te hebben is bezig aan een hergeboorte. Duizenden windturbines zorgen inmiddels over de hele wereld voor schone energie en er zijn grootse plannen om het gebruik fossiele brandstoffen verder terug te dringen door windparken te bouwen op land en in zee.

Zo proberen we kinderen in alle leeftijdscategorieën op boeiende en aanschouwende wijze te leren, aan het denken te zetten en uit te dagen tot verdere verkenningen. Scholen zijn altijd welkom op de molen. De vrijwillige molenaars en rondleiders zetten zich daar graag voor in. Voor instandhouding van de molen vragen we – net als bij andere leermiddelen van toepassing is - een bescheiden vergoeding.

Verhouding met De Molenaarskamer BV

De bouw van de molen is gefinancierd uit giften, een groot legaat en sponsoring door bedrijven. Realisatie was mede mogelijk door verkoop van de Molenaarskamer onder de molen. De Molenaarskamer is particulier eigendom en behoort niet bij de molen. De exploitatie van de ruimte met horecavoorzieningen voor circa 60 personen wordt door een drietal horecaondernemers verzorgd. De stichting hecht aan een goede samenwerking met de eigenaar en exploitanten van de Molenaarskamer door afstemming van de activiteiten die ook tot aanloop in de molen en financiële bijdragen van bezoekers kunnen leiden.

Vrijwilligers

De molen heeft geen medewerkers in dienst. Iedereen die zich aangesproken voelt door de doelstellingen is welkom als vrijwilliger. Zowel molenaars, winkelmedewerkers, rondleiders als bestuur doen dat vrijwillig. De vrijwilligers doen zoveel mogelijk werkzaamheden zelf. Te denken valt aan onderhoud, terreinbeheer en schoonmaak.

Het bestuur stelt de nodige documentatie beschikbaar om taken goed te kunnen vervullen. Daarnaast zijn er regelmatig overlegbijeenkomsten en is zorggedragen voor een passende ongevallenverzekering.

In de vrijwilligers onderscheiden zich: een molenaar tevens beheerder, vrijwillige molenaars, leerling molenaars, rondleiders, een terreinbeheerder, winkelassistenten en bestuursleden. Het vinden van vrijwilligers vraagt het hele jaar door aandacht. Zowel het bestuur als de al werkzame vrijwilligers trachten mensen enthousiast te maken voor een vrijwilligersfunctie op de molen. Het bestuur vraagt in een welkomstbrief van vrijwilligers dat zij bijdragen aan het invullen van de doelstellingen, en de veiligheid van personen en goederen waarborgen. Het bestuur behoudt zich het recht voor om vrijwilligers te weigeren waarvan de verwachting is dat zij niet aan deze criteria (zullen) voldoen.

De Windhond hanteert een gedragscode ter voorkoming en bestrijding van ongewenst gedrag en om vrijwilligers, klanten en/of gebruikers van diensten van De Windhond te beschermen tegen ongewenst gedrag. Agressie, discriminatie en seksuele intimidatie worden niet geaccepteerd, noch van vrijwilligers, noch van klanten en/of gebruikers van diensten van De Windhond.

Vrijwillige molenaars dienen te beschikken over een Diploma Vrijwillig Molenaar van de Vereniging De Hollandsche Molen. Molenaars in opleiding mogen onder gezamenlijke verantwoordelijkheid molenaarswerkzaamheden verrichten. De molen is aangesloten bij het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde (AKG).

Onderhoud

Komende jaren is naast het reguliere en periodieke onderhoud aan het gaande werk en de vang opnieuw een behandeling tegen vochtoverlast nodig. In 2020 is de helft van de molen behandeld met een vochtwerend middel wat de overlast flink heeft verminderd. Gestreefd wordt de andere helft in 2025 te laten behandelen en de in 2020 op de molen aangebrachte conserveringsmiddel op te frissen. Dat betekent wel weer een forse onderhoudsuitgave.

Werkzaamheden aan de molen mogen alleen plaatsvinden na goedkeuring van de vrijwillig molenbeheerder echter kunnen uitgaven voor onderhoud tot 500 euro door de beherende molenaars zonder toestemming van het bestuur worden gedaan. Voor werkzaamheden boven dit bedrag en werk door derden is goedkeuring van het bestuur nodig. Om inzicht te hebben in de jaarlijkse onderhoudslasten is een onderhoudsbegroting opgesteld. Op basis van die begroting worden de jaarlijkse dotaties aan de onderhoudsreserve bepaald.

Bij veel molens zijn er zorgen over de toestand van de molenroeden. De afgelopen jaren zijn bij enkele molens onverwacht de roeden afgebroken. Uit deze en eerdere ongevallen is naar voren gekomen dat er een grote urgentie is om molenroeden aan een nader onderzoek te onderwerpen. Voor moleneigenaren is het immers van groot belang goed inzicht te hebben in de staat van het wiekenkruis van 'hun' molen(s), gelet op de veiligheid van molenaars en bezoekers. Deze problematiek moet daarom goed worden onderzocht en duidelijk in beeld gebracht worden. Dit heeft geleid tot het besluit van De Hollandsche Molen om in overleg met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en in nauwe samenwerking met het molenveld onderzoek te doen naar molenroeden en de oorzaken van roedebreuken.

In de provincie zijn in 2021 enkele molens stilgezet. In 2022 zijn de molenroeden van De Windhond doorgehaald, zijn de roeden in de askop losgemaakt en omhooggehaald. Molenaars en bestuur zullen de komende jaren de toestand van de molenroeden scherp bewaken en als dat nodig is het vereiste onderhoud of vervangen laten uitvoeren.

Elektrisch maalkoppel

Klimaatverandering heeft ook voor een molen gevolgen. Door minder wind is het aantal draaidagen in vergelijking met voorgaande jaren gedaald. Ook de omliggende bomen hebben effect op de molen. De bomen zijn ten opzichte van de in gebruik name van de molen flink gegroeid en beïnvloeden de wind nodig om de wieken in beweging te brengen.

Om een toereikend aantal draaidagen waarop gemaald kan worden mogelijk te maken zal in 2024 een elektrisch maalkoppel worden geïnstalleerd. Met de maalstenen van het elektrisch maalkoppel kan De Windhond onafhankelijk van de wind. Uiteraard blijft het hoofdstreven het malen met windkracht.

Evenementen

De stichting streeft ernaar om jaarlijks een aantal evenementen te doen plaatsvinden die bijdragen aan de doelstellingen van de stichting en bovendien inkomsten opleveren. Daarbij is te denken aan activiteiten op het terrein rond de Nationale Molendagen, de Oude Ambachtenmarkt, het Oogstfeest op de Eng en in de maand december een midwinter evenement. Met deze evenementen wil De Windhond gedurende het gehele jaar de aandacht op de molen vestigen.

Maatschappelijke organisaties die van het decor van de molen gebruik willen maken om een passende manifestatie te houden zoals concerten, toneelvoorstellingen, sportevenementen zijn van harte uitgenodigd. Zo wordt elk jaar de avondvierdaagse door de molen geleid, is er in augustus een wandeltocht die ook door de molen trekt en fungeert de molen geregeld als decor voor fotoreportages, en televisie- en filmopnamen.

Veiligheid op de molen

De molen is een industriële werkplaats uit vroeger dagen. Dit houdt in dat er geen extreme maar wel herkenbare risico's zijn. Te denken valt aan de draaiende wieken, de hoogte en

openheid van de stelling, het luiwerk en de ronddraaiende delen in de molen. De eerste verantwoordelijkheid ligt bij de bezoeker zelf waarbij ouders of onderwijzend personeel verantwoordelijk zijn voor hun kinderen. Kinderen onder de 10 jaar zonder begeleiding hebben geen toegang. De dienstdoende vrijwillige molenaar is de eerstverantwoordelijke voor aan hem bekendgemaakte veiligheidsvoorschriften en het toezicht op andere vrijwilligers en bezoekers. Zo nodig ontzegt hij hun de toegang als de veiligheid in het geding komt.

Er is door het bestuur een risico-inventarisatie vastgesteld, geïnitieerd door de Vereniging De Hollandse Molen, die in samenspraak met de vrijwilligers regelmatig wordt geactualiseerd. Er is een ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

Veiligheid van de producten

Er is door het bestuur een product-hygiëneplan vastgesteld dat in samenspraak met vrijwillig molenaars regelmatig wordt geactualiseerd. Van ingekochte grondstoffen wordt de herkomst geregistreerd en op het gereed product worden de wettelijk vereiste specificaties aangebracht.

In dit beleidsplan ligt de komende jaren de focus op de volgende punten:

1. Werving van vrijwilligers vraagt blijvende aandacht.
2. De stichting hanteert ruime openingstijden voor de molen en blijft gratis toegang verlenen, zolang er een toereikend aantal vrijwilligers beschikbaar is.
3. Bezoekers worden subtiel geattendeerd op het doen van een vrijwillige bijdrage.
4. Educatie blijft een speerpunt, maar daar dient een passende vergoeding tegenover te staan.
5. De website is en wordt meer ingezet voor het geven van informatie, zoals de mogelijkheden voor rondleidingen en delen van nieuws over de molen.
6. Onderhoud is onontkoombaar, vraagt continu aandacht en is alleen dankzij financiële steun van de Stichting Vrienden van De Windhond en sponsors mogelijk. De roeden blijven onze aandacht houden.
7. De bestaande evenementen worden gecontinueerd waarbij voortdurend gestreefd wordt naar voor de bezoekers aantrekkelijke activiteiten.